

KIS LAP

FERIKE A NAGY VITÉZ. (lásd 119. l.)

PÉTER ÉS AZ Ő FÓKÁJA.

— Elbeszélés a tengerész-életből. —

(Folytatás.)

KAPITÁNY néhány nap múlva kérdezte, be akarunk-e állani matrózai közé? Mi eleinte visszautasítottuk.

„Ohó!” szólt a kapitány, „a ki nem akar dolgozni, nem kap emi; nem tarthatok hajómon henye embereket.”

Igy aztán, akár akartuk, akár nem: alá kellett írniunk egy szerződést, hogy a csethalász-hajón fogunk szolgálni, míg csak vissza nem tér a hajó a kikötőbe.

Néhány hétig a csendes tengeren időztünk, aztán kedvező szél mellett észak felé eveztünk, érintve a Marquesas-szigeteket. (Nézzétek meg majd a térképen.) E szigetek lakói szép, szálás, erős emberek, de még majdnem egészen vadak s egy kis kalandunk is volt velök, melyet melleslegesen elmondhatok.

A mint ugyanis hajónk a part mellett horgonyzott, a vadak sokszor feljöttek hozzánk részint kíváncsiságból, részint hogy egyet-mást cseréljenek (mert a pénzt ők még nem ismerik.) Nekem nem tetszettek a vad ficzkók, mert láttam, hogy néhányan nagyon gondosan nézegetnek körül a hajón, mintha minden zugát ki akarnák kémlelni. Egy napon szokatlan nagy számmal jöttek, apró

esónakaik egész rajt képeztek hajónk körül s annyian jöttek föl a hajóra, hogy, ha megtámadnak, bizonyosan legyőznek minket. Láttam, hogy kapitányunk semmi elővigyázati intézkedést sem tett, pedig észrevettem, hogy a vadak közül sokan fegyvereket rejtegetnek ruháik alatt, a part felől pedig mindig több-több sajka közeledett. Midőn már nem lehetett kétség, hogy veszélyben vagyunk, végre lementem a kapitány szobájába. A kapitány nem is gyanította a veszedelmet s midőn figyelmeztetém, nem akarta hinni.

„Félénk legény vagy,” szólt; „könnyen elbánunk mi ezekkel a vad emberekkel.”

„Bocsásson meg, kapitány uram, nem olyan könnyen! Legalább két-annyian vannak mint mi és fegyverrel jöttek.”

„Ugy hát siess föl és töltsd meg az ágyut, aztán fordítsd a fedélzetre úgy, hogy szükség esetében végig söpörje. Mindjárt megyek magam is.” Ezzel pisztolyt vett kezébe és jött.

Midőn fölértünk a fedélzetre, a vadak már hozzáfogtak a támadáshoz, elővették fegyvereiket s egy-két legénnyel már birkoztak; de a kapitány láttára egy percze abba hagyták. Én, Pista meg Ferkó az ágyúhoz siettünk, hamar megtöltöttük kartácsal és a fedélzetre fordítottuk.

„Most már parancsolhat, kapitány ur!” szóltam én.

A kapitány, bár különben gögös

és ma
hogy
mat. l
zokna
elől s
látat
uttal
rögtön
egy p
azt hi
ni; de
ismert
s min
ki ve
tány
uttal
mutat
kanócz
ágyut.
ten é
széléh
hány
hajón.
adott
elviton
számt
utánu
végre
árthat
Á
tom n
mégse
azelőt
halt a
matró.
Egysz
nagyon
tem,
ségem

és makacs ember volt, most látta, hogy legjobb lesz követnie tanácsomat. Parancsot adott tehát a matrózoknak, hogy álljanak félre az ágyu elöl s a horgonyt felvonatni, a vitorlákat kiterjeszteni parancsolta. Együttal odakiáltott a vadaknak, hogy rögtön távozzanak a hajóról. Ezek egy percze mozdulatlanul álltak s azt hittem, hogy meg fognak rohanni; de az ágyu pusztító erejét már ismerték s azért csendesen maradtak, s mindnyájan egyik társukra néztek, ki vezérok látszott lenni. A kapitány újból távozásra inté öket, együttal pedig nekem is intett s felém mutatott. Én fölemeltem a tüzes kanóczot és készültem elsütni az ágyut. Ennek láttára a vadak rémülten és ordítva tolongtak a hajó széléhez, leugráltak sajkáikba s néhány pillanat mulva egy sem volt a hajón. Ekkor a kapitány parancsot adott az indulásra s hajónk gyorsan elvitorlázott a szigettől. A vadak számtalan apró sajkán egy ideig utánunk jöttek s üldözni akartak, de végre belátták, hogy nekünk nem árthatnak s visszatértek.

Ámbár ekként én meg két barátom mentettük meg a hajót, azért mégsem bántak velünk jobban, mint azelőtt. Szegény Ferkó majd belehalt a nehéz munkába s emellett a matrózok kegyetlenül bántak vele. Egyszer, midőn egyik legény ismét nagyon verte szegényt, én közbeléptem, hogy oltalmazzam; de betegségem után még gyenge voltam

magam is és a durva matróz úgy föbe ütött, hogy földre rogytam; szegény Ferkót pedig aztán még keményebben verték.

Eljutottunk a Sandwich szigetekhez. Itt történt száz év előtt, hogy a benszülött vadak a földet körülhajózó derék Cook kapitányt meggyilkolták. Én ezt olvastam volt gyermekkoromban s így nem nagyon örültem, mikor hallottam, hogy itt partra fogunk szállni. Hanem azóta nagyon megváltozott ám a sziget. Midőn egy előfokot megkerülve, parthoz közeledtünk, egy nagy város tünt szemünkbe, körül pedig szép kertek, jól mivelt szántóföldek terültek el. A sziget lakossága királyával együtt keresztény hitre tért, európai embereket hívtak maguk közé, kik megtanították őket a mivelt népek szokásaira és mesterségeire s most már meglehetősen rendezett állapot uralkodik a nem régen még vad szigeten.

Hajónk horgonyt vetett a kikötőben s itt kapitányunk is egészen megváltozott; senki sem ismert volna benne azon kegyetlen emberre, a ki a sik tengeren volt. Én, Pista meg Ferkó, szerettünk volna kissé szétnézni a városban, a kapitány megengedte és így partra szálltunk. Járkáltunk fel s alá a városban, nézegettük az embereket, házakat, boltokat, midőn egyszerre Ferkó megszólal:

(Folytatása a 118. lapon.)

A MUZEUMBAN. (lásd 118. l.)

AZ ÉRPARTON. (lásd 122. l.)

(Folytatás a 115. laphoz.)

„Nézzétek csak ennek a boltnak a czégét! Furesa. „Malan F.“ Ez épen az én nevem. Talán bizony a nagybátyám boltja.“

„Hát van ilyen nevü nagybátyád?“ szoltam én, megállva a bolt előtt.

„Igen, legalább volt; de vagy husz év előtt Amerikába költözött s azóta semmit sem hallottunk róla.“

„Akkor hát meglehet, hogy épen ez ő. Menjünk be, kérdezzük meg.“

Inkább tréfából mondtam ezt, mert biz én nem igen hittem, hogy itt Ferkó rokonára találjunk; de megfogtam kezét s beléptünk a boltba; itt kérdezősködtünk Malan ur után s egy belső szobába utasítottak, hol egy igen szelid, jó arczu urra találtunk.

„Mit kívánnak, barátim?“ kérdé midőn beléptünk.

„Bocsásson meg uram,“ szoltam én, „itt ez a fiu épen azt a nevet viseli, melyet ön, s mivel több év előtt egy nagybátyja Amerikába költözött, gondoltam, hogy talán ön az.“

„Ezt okosan gondoltad, mert biz az ugy lehet. Jöszte csak, fiam, mondj el nekem egyetmást a családdodról, meg arról az Amerikába költözött nagybátyádról.“

Ferkó elbeszélte családjá lakhelyét és más körülményeit s mikor bevégezte, az öreg ur fölkiáltott:

„Semmi kétség, te az én öcsém vagy. Atyád az én kedves testvérem volt s nagyon örülök, hogy megláthattalak. Hát mondd csak fiam, jó dolgod van-e a hajón, vagy jobban szeretnél-e itt maradni nálam?“

(Folytatása következik.)

A MUZEUMBAN.

(Képpel a 116. lapon.)

MELYIK kis olvasóm ne sietne legelőbb is a nemzeti muzeumba, ha Pestre kerül? A muzeumba, hol annyi szép, ritka és értékes mű, régiség, remek van felhalmozva az ó-korból s a jelenből! Igaz, mindent nem tudtok megérteni e becses dolgokból, de érezni érzitek ösztönszerűen, hogy rendkívüli tárgyak előtt álltok s a szent borzadály egy nemével léptek e szent csarnokokba. áhitattal nézitek azon kincseket, miket jobbára a hazaszeretet áldozatkészsége gyűjtött itt egybe és bizonyára óvakodni fogtok valamihez nyulni. És mentől gyakrabban jártok el ide, annál inkább fogjátok föl a muzeum becsét, hol az, mit éven át tanultatok, a legjobb magyarázó és kalauz nektek e ritkaságok és drága emlékek tömkelegében. S ha meglett korotokban léptek a nemzeti muzeum termeibe, midőn már világosan áll előttetek minden tárgy jelentősége: hálával fogtok megemlékezni azokról, kik adakozásaikkal megalapíták e nagyszerű intézetet, kik becses ajándékokkal népesíték meg azt s végre azokat, kik mindezeket nagy értelemmel, tudományossággal és szorgalommal egybe állították.

ŐSZSZEL.

(Képpel a 120. l.)

NÉZD, kis madár repül
Ott sebesen,
Csak az imént dalolt
Oly kedvesen.

Köszönti szomorún
A kis lakot,
Meleg fészket, szegény,
Mit elhagyott.

Hej, főske-madaram
Hideg a lég,
S nincs a sárgult mezőn
Virág elég.

Délnek repülsz, kicsiny
Zarándokom,
Hol örök nyár virít
A tájokon.

Kiszöntsd a szép nyarat
Ott meszsze, kiút.
Egy hosszú é: után
Látunk megint.

FERIKE A NAGY VITÉZ.

(Képpel a czimlapon.)

FERIKES vitéz Feri urfi,
Nem j: vele ujjat huzni,
Félre húzódjék mindenik
Ha e nagy hős közeledik.

Mikor pergti a dobját
Két határba is meghallják,
Harczi sipja, ha megriad:
Szava hegyre völgyre kihat.

Tollas csákó a fejében,
Gyilkos puska a kezében,
Az oldalán kardja csörren:
Félre innen, meghalsz könnyen!

Az ágyugolyója: lapda,
Szaladj, mert lő vele hasba!
Ellensége vagyon fábul —
Valamennyi mind fa-bábú.

Ám de hagyján, ha gyalog van.
De mikor lovára pattan:
Senki tréfára ne vegye,
Lábát hóna alá szedje.

Feri: korunk nagy bajnoka,
Egy személyben huszár s baka
Dobot üt, fú trombitát is,
Közvitéz és generális.

AZ ALMAFA ALATT.

(Képpel a 128. l.)

Itt a fán ni!
Sok alma van.
Rázzuk Fánni
Hatalmasan.

Esik esik
Alma esik,
Szedik, veszik
El is teszik.

Valamennyi gömbölyü
Kedves, édes gyönyörű,
Szeretem az almát,
Öröm nézni rája,
Mint a kis lányoknak,
Piros az orcája!

TANULSÁGOS MONDÓKÁK.

A dolgokat rendesen nem a szerint
ítélik meg a mit érnek, hanem a szerint
a minek látszanak, ami elég baj.

*

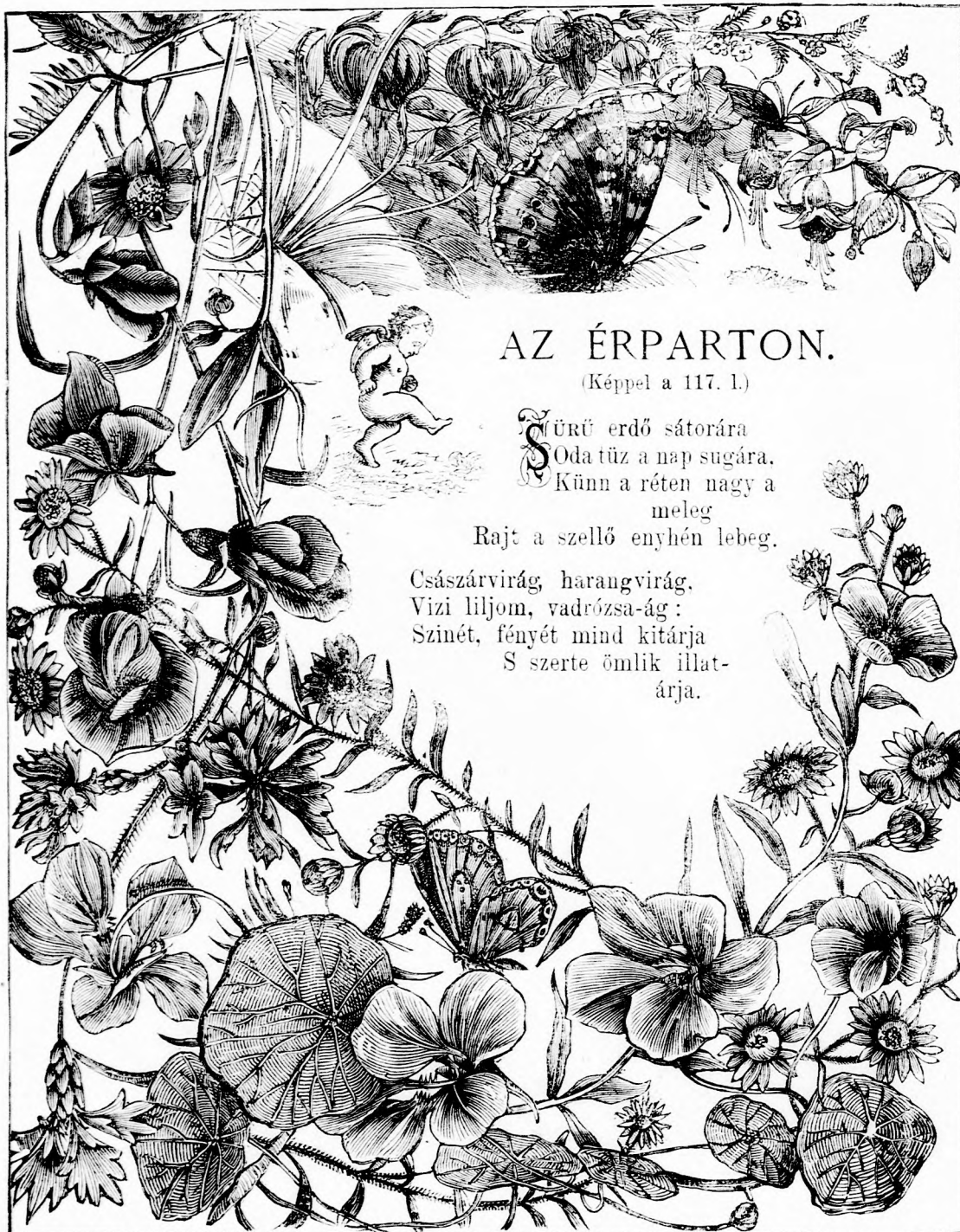
A bolondtól kérj tanácsot —
S aztán azt, a mit tanácsolt
Jól a figyelmedbe vedd —
S ellenkezőjét tegyed.

ŐSZSZEL. (lásd 119. 1.)

DISZNÓ-ETETÉS. (lásd 126. l.)

AZ ÉRPARTON.

(Képpel a 117. l.)

Ürű erdő sátorára
 Oda tűz a nap sugára.
 Künn a réten nagy a
 meleg

Rajt a szellő enyhén lebeg.

Császárvirág, harangvirág,
 Vizi liljom, vadrózsa-ág:
 Színét, fényét mind kitarja
 S szerte ömlik illat-
 árja.

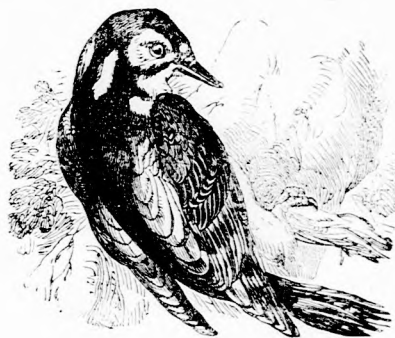
Kis Rózsika, a vad
rózsa
Lehajlik a zöld bo-
korra.
Virágtestvért, rózsát
tép le,
Azt tartja kicsiny
kezébe'.

Rózsa kezében, hajá-
ban
Fehér piros rózsaszál
van.
Mint a vízi tündér
olyan —
Csermely habja vigan
locssan.

Enyhe szellő lágyan
lebeg
Csermely vize egyre
cseveg,
Ott az ágon szarka
csereg
Mintha mondná: be
nagy meleg!

„Vizi tündér leszek
tehát!“
És lefejtí a topánkát.
Hivón loesog a viz
árja —
Rózsa lábát bele-
mártja.

„Jaj be vizes, jaj be
hüvös!...“
A viz enyhe, tiszta,
büvös.
„Fürödj, hűselj, usz
kálj bennem
Virágszálam, Rózsa
lelkem!“

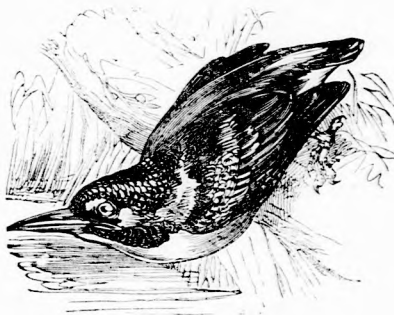

Nézi Rózsi, hallgat rája —
Mégfürödni ébred vágya.
De a rovar intve zizzen:
„Mentsen isten, mentsen isten!“

S pille lebeg ide-oda:
„Rózsi, ne szállj a habokba!“
S kicsi madár azt dalolja
„Rózsi, ne szállj a habokba!“

S fűszál hajlong, virág inog:
„Ne engedj szűd vágyinak,
S Rózsi hajlott ily beszédre
S vízbe nem ereszkedék be.

S a mi inté, kérte, óvta:
Rovar-dörgés, madár-nóta
Virág, pille lebegése —
Önszívének volt intése.

SZAPPANY - BUBORÉKOK.

Tarka barka szappany-hólyag
 Mondd nekem miből való vagy?
 Szappanyviznek csöppecskéje, --
 Bölesöm pedig ez a csésze.

Édes atyád kis szipkája
 Élttem szoptató dajkája.
 S Lajos a ki bele lehel
 Az, ki engem nagyra nevel.

Hogyha könnyen lebbenek fel,
 Mulatok a gyermekekkel.
 Szivárványos tündöklésem:
 Csillogó büszkélkedésem.

Ah, de éltem rövid ábránd —
 Mert ha fényes napsugár bánt —
 Buborékom dicsősége
 Szerte foszlik — s eszel vége.

A FÁK VILÁGÁBÓL.

Czedrus komor, fonséges és dicső.
 Hajóz vizen a természetes fenyő.
 A nyárfa fél, de megdaczol a tölgy,
 Ha dönt a szél s rendül a hegy, a völgy.
 A cziprus ott gyászolva epedez
 Iharfa-lomb vidaman lengedez.
 Myrthusvirág, az lakodalmat ül.
 A szőlőtő bordalt zeng és derül.
 A durva bükk szelid kuszót nevel.
 A nyírfa üt vékony vesszőivel.
 Babér dalol és halhatatlanit.
 A cser makacs, hars hajtja ágait.
 A fűz sohajt, s az elfolyó habok
 Bús vizeit dagasztja, ha zokog.

DISZNÓ-ETETÉS.

(Képpel a 121. l.)

KOCZA, kocza, — kocz, kocz, kocz!
 Itt a moslák, duslakodj'
 Jön a sertés és malacuja
 Rőf, rőf, hol a kukoricza?
 Vályu színig van vele
 A szakajtó is tele.
 A kis malacz alig várja:
 Vályuban az első lába.
 Rőf, rőf, rőf.
 Ni az anyján milyet döf!
 Kocza, kocza, öreg kocza,
 Ugy-e jó a kukoricza?
 De még ennél, disznó komám
 A te sonkád, hurkád jobb ám.
 Azért hát csak egyetek,
 Hogy kövérek legyetek

A KIS DOBOS.

(Képpel a czimlapon.)

„JULCSA, szaladj az utból! menjen mindenki az udvarból, mert csata lesz,“ kiáltott Feri, a deczemberi hidegtől csipett arczezal, mialatt büszkén hadonázott fa-kardjával s lobogtatta hosszú kakastollát papircsákóján.

„Uram segits! Csata lesz nálunk,“ kiáltá ijedten Julcsa szolgáló. „Mit beszél Feri urfi? Csata lesz?“

„Az bizony! és pedig rettenetes csata a török és a magyar seregek közt. A törökök el akarják foglalni a mi várunkat, Nándorvárat, — de hiszen majd kikapnak az én vitézeimtől!“

Julcsa kissé magához tért ijedelméből, mert látta, hogy csak gyer-

mekháboru lesz. Az udvar belső részén egy dombszerű emelvény létezett, mely nyáron virágágyakkal volt fedve, most azonban magas hótól fehérlett; e domb tetején volt a vár. A bőséges és keményre fagyott hóból két láb magas fal volt körülte rakva, helyenként magasabb bástyákkal; e váron belől állt a magyar sereg, melynek Feri urfi volt a vezére.

A vezér azonban egyelőre éhes volt s így szólt:

„Julis, hozd le az ozsonnám ide a konyhába, — de siess, mert a csata mindjárt megindul.“

Mialatt a vezér ekként pihent, a seregek készültek a rettenetes csatára, az udvar egészen tele volt farkos gyerekekkel. A török sereg vezére Dsingizkhan volt, — becsületes nevén különben Gyuricza; a törökök, hogy rájuk lehessen ismerni, vörös papirosból kivágott nagy félholdat viseltek mellükön s az udvar egyik sarkában erősen fegyverkeztek, azaz szorgalmasan készítettek hólapdákat a támadásra.

A magyar sereg a váron belől volt és szintén készült, golyókat, illetőleg hólapdákat készített s igazította a hóból csinált falakat, a hol meg voltak rongálva.

„Hol van a fővezér?“ kérdé Pista, ki egyébiránt várparanesnöki méltóságot viselt s aggódva látta, hogy a törökök már erősen készülnek támadásra.

„A fővezér ozsonnál a konyhában,“ felelt egyik vitéz.

„Szörnyűség! ozsonnázni, mikor az ellenség közeledik! Pali közvitéz, menj rögtön a konyhába és hívd elő a fővezért.“

„Igenis, parancsnok ur,“ szolt Pali katonásan és távozott.

Néhány percz múlva a fővezér megérkezett s mindjárt az tünt szemébe, hogy a vár egyik bástyájára vörös lobogó van föltüzve.

„Ki tüzte ki ezt a vörös lobogót a bástyára?“ kérdé haragosan.

Csend lett s végre Pista megszólalt:

„Én kértem kölcsön Panni szobaleánytól egy kendőt zászlónak, — ezt adta, én bizony nem tehetek róla, hogy épen vörös.“

„Nem tudtok semmit! Hát nem ismeritek a magyar nemzeti lobogót, a vörös-féhér-zöld színeket? Itt van, én hoztam. Találtam egyet a padláson, a multkori képviselőválasztásról maradt, ezt tüzzük ki.“

A lobogót kitűzték s a vitéz apró sereg nagyot éljenzett neki. Egyszerre megszólalt a vezér:

„A törökök jönnek! Mindenki álljon helyére!“

A sereg három részre oszlott; két hadtest kivonult a vár elébe, hogy sik mezőn ütközzék meg az ellenséggel, a harmadik pedig a várban maradt, hogy ezt őrizze. Feri fővezér mindenről gondoskodott, biztatta sergét s ezek mind bátran is állottak, kivéve a dobost, a hétéves

Bélát, ki a tömérdek hógolyó láttára ugy megijedt, hogy a közellevő tyukól mögé bujt és meg sem moczczant, midőn látta, hogy a csata indulóban van.

Hogy folyt le a nagy csata, majd a jövő számban mondom el.

(Vége következik.)

AZ OKOS GYERMEK.

Egy böles tudóshoz, ki szobájában napestig tanult, kis lányka nyitott be egy téli napon és kérte a tudóst, adna neki egy kis parázsot a kandallójából.

Nincsen valamid, a mibe bele tehetnéd a tüzet? kérdé a tudós.

S midőn épen azon volt, hogy a tűz számára valami edényt előkeressen: a leányka markát tele szedte hamuval és az izzó parázsot rétette.

A tudós ezen elbámult és eldobva könyveit, így kiálta fel:

— Nekem, minden tudományom mellett sem jutott volna eszembe így segíteni magamon!

Karácsonyra és ujévre!

Épen most jelent meg a

K I S L A P

képes gyermek-folyóirat

I. kötete, finom színes borítékkal.

Ára csak **2** frt. **60** kr.

E kötet **színezett czimképekkel** szintén most jelenik meg.

Mindenkönyvkereskedésben kapható.

AZ ALMAFA ALATT. (lásd 119. 1.)

Kiadatott és nyomtatott a Deutsch-féle könyvnyomda és kiadói részv.-társ. intézetében, Pest Józseftér 6. sz.

Felelős szerkesztő: Forgó bácsi. — Ára negyedévre 1 frt.

➡ Megjelenik hetenkint egyszer 16 oldalon. ➡